

148. löggjafarþing 2017–2018.
Þingskjal x — x. mál.
Stjórnarfrumvarp.

Frumvarp til laga

um breytingar á kvikmyndalögum, nr. 137/2001, með síðari breytingum.

Frá mennta- og menningarmálaráðherra.

1. gr.

3. mgr. 1. gr. laganna fellur niður brott.

2. gr.

2. mgr. 2. gr. laganna orðast svo:

Kvikmyndaráð er stjórnvöldum og Kvikmyndamiðstöð Íslands til ráðgjafar um kvikmyndamálefni og gerir tillögur til ráðherra um stefnu og markmið opinberra aðgerða á sviði kvikmyndalistar.

3. gr.

1. tölul. 3. gr. laganna orðast svo:

Hafa umsjón með rekstri og starfsemi Kvikmyndasjóðs, sbr. 6. gr.

4. gr.

Við 1. mgr. 4. gr. laganna bætist við ný málsgrein, svohljóðandi:

Heimilt er að endurskipa forstöðumann einu sinni til fimm ára.

2. mgr. 4. gr. laganna orðast svo:

Forstöðumaðurinn fer með yfirstjórn Kvikmyndamiðstöðvar. Hann stýrir daglegum rekstri miðstöðvarinnar, sér um fjárreiður, reiknisskil og gerð fjárhagsáætlana og ber ábyrgð á að Kvikmyndamiðstöð starfi í samræmi við lög og stjórnvaldsfyrirmæli. Forstöðumaðurinn ber ábyrgð á því að rekstrarútgjöld og rekstrarafkoma miðstöðvarinnar sé í samræmi við fjárveitingar til stofnunarinnar og að fjármunir hennar séu nýttir á árangursríkan hátt. Forstöðumaður ræður annað starfsfólk Kvikmyndamiðstöðvar.

5. gr.

5. gr. laganna fellur brott.

6. gr.

6. gr. laganna orðast svo:

Hlutverk Kvikmyndasjóðs er að efla íslenska kvikmyndagerð og gerð kvikmynda sem hafa íslenska menningarlega og/eða samfélagslega skírskotun með fjárhagslegum stuðningi.

Íslensk kvikmynd í skilningi laga þessara er kvikmynd sem unnin er og kostuð af íslenskum aðilum eða er samstarfsverkefni íslenskra og erlendra aðila. Með kvikmynd á íslensku er átt við að frumútgáfa kvikmyndar sé með íslensku tali.

Heimilt er að veita sérstaka sýningarstyrki vegna sýninga á kvikmyndum á íslensku í kvikmyndahúsum hér á landi í hlutfalli við heildarandvirði seldra aðgöngumiða að sýningum á viðkomandi kvikmynd.

Skilyrði í lögum þessum um þjóðerni, búsetu eða skráningu hér á landi gildir ekki um lögaðila og einstaklinga sem falla undir ákvæði sammingsins um Evrópska efnahagssvæðið, sbr. þó 6. mgr. um móttöku styrks.

Gera má kröfu um að styrkþegi hafi skráð útibú eða umboðsmann hér á landi til að geta veitt móttöku styrkgreiðslu.

Ráðherra er heimilt með reglugerð að falla frá kröfu um þjóðerni, búsetu eða skráningu hér á landi í því skyni að koma til framkvæmda ákvæðum þjóðréttarsamninga sem gerðir hafa verið við önnur ríki.

7. gr.

7. gr. laganna orðast svo:

Við ákvörðun styrks úr Kvikmyndasjóði skal taka tillit til styrkja sem þegar hafa verið veittir til gerðar viðkomandi kvikmyndar og sem viljrði hafa verið gefin fyrir, til að gæta þess að heildarfjárhæð styrks verði ekki umfram þær viðmiðanir sem kveðið er á um í reglum sem falla undir ákvæði sammingsins um Evrópska efnahagssvæðið og í reglugerð sbr. 3. mgr. Komi síðar í ljós að skilyrði í þessum lögum og reglugerð hafi ekki verið uppfyllt og/eða kostnaður vegna verkefnisins reynist lægri en gert var ráð fyrir í umsókn og sem styrkfjárhæð var miðuð við, skal styrkþegi endurgreiða ofgreiddan styrk.

Forstöðumaður Kvikmyndamiðstöðvar Íslands tekur endanlega ákvörðun um veitingu fjárstuðnings úr Kvikmyndasjóði að fengnum umsögnum og/eða tillögum frá þar til bærum aðilum skv. reglugerð þegar slíkt á við.

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara og um starfsemi Kvikmyndasjóðs, þar á meðal um undirbúning úthlutunar og greiðslur úr sjóðnum, um meginskiptingu fjárveitinga Kvikmyndasjóðs milli einstakra greina kvikmyndagerðar, um forsendur og tilhögun mats, þar sem meðal annars verði heimilt að líta til jafnrar stöðu karla og kvenna. Þá verði í reglugerð kveðið á um endurmat á umsóknum, um störf kvikmyndaráðgjafa og birtingu upplýsinga fyrir umsækjendur.

8. gr.

Við 9. gr. laganna bætast við tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Heimilt er að endurskipa forstöðumann Kvikmyndasafns Íslands einu sinni til fimm ára.

Forstöðumaðurinn fer með yfirstjórn Kvikmyndasafnsins. Hann stýrir daglegum rekstri safnsins, sér um fjárreiður, reikniskil og gerð fjárhagsáætlana og ber ábyrgð á að Kvikmyndasafn starfi í samræmi við lög og stjórnvaldsfyrirmæli. Forstöðumaðurinn ber ábyrgð á því að rekstrarútgjöld og rekstrarafkoma safnsins sé í samræmi við fjárveitingar til stofnunarinnar og að fjármunir hennar séu nýttir á árangursríkan hátt. Forstöðumaður ræður annað starfsfólk Kvikmyndasafns Íslands.

9.gr.

11. gr. laganna orðast svo:

Kvikmyndasafni Íslands er heimilt að taka gjald fyrir útlán á kvikmyndum, kvikmyndasýningar, sérvinnslu skráa og úttak tölvugagna, sérfræðilega heimildapjónustu og hvers konar afritun og fjölföldun til að standa straum af launum, efni og öðrum kostnaði við þjónustuna.

11. gr.

12. grein laganna fellur á brott

12. gr.

13. og 14. gr. laganna falla brott.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð

1. Inngangur

Frumvarp þetta kveður á um breytingar á kvikmyndalögum með síðari breytingum nr. 137/2001 og var samið í mennta- og menningarmálaráðuneyti í samráði við fjármála- og efnahagsráðuneyti.

2. Tilfni og nauðsyn lagasetningar

Styrkir til kvikmyndagerðar teljast ríkisaðstoð í skilningi 2. kafla EES-samningsins. Frumvarp þetta á rætur að rekja til nýrra leiðbeinandi reglna um ríkisaðstoð til kvikmynda og annarra hljóð – og myndmiðlunarverka sem eftirlitsstofnun EFTA (ESA) samþykkti 26. mars 2014 og birtar voru í EES - viðbæti við Stjórnartíðindi ESB nr. 52. þann 18. september 2014. Í 55. mgr. reglnanna leggur ESA til sem viðeigandi ráðstafanir í skilningi 1. mgr. 62. gr. EES-samningsins að EES - ríkin samræmi aðstoðarkerfi sín vegna fjármögnunar kvikmynda við reglurnar áður en tvö ár eru liðin frá birtingu þeirra. Það er markmið þessa frumvarps færa framkvæmd úthlutana Kvikmyndasjóðs til samræmis við hinar nýju reglur ESA. Ástæða þess að ákvæði kvikmyndalaga hafa ekki fyrr en nú verið færð til samræmis við ríkisaðstoðarreglur EES er að íslensk stjórnvöld hafa talið aðstoðarkerfi kvikmyndasjóðs vera „yfirstandandi aðstoð“ sem er aðstoð sem var hafin fyrir gildistöku EES-samningsins í viðkomandi EFTA - ríki og er enn veitt. Í því sambandi skiptir máli að sjóðurinn var stofnaður fyrir gildistöku EES-samningsins og hefur starfsemi hans verið í óbreyttri mynd í áratugi. Slíkri yfirstandandi aðstoð sem staðið hefur óbreytt er ríkjum heimilt viðhalda þar til tilmæli koma frá ESA um breytingar.

Hingað til hafa úthlutanir Kvikmyndasjóðs einskorðast við íslenskar kvikmyndir sem samkvæmt kvikmyndalögum eru kvikmyndir sem eru unnar eða kostaðar af íslenskum aðilum eða eru samstarfsverkefni íslenskra og erlendra aðila. Það blasir við að slíkar

úthlutanir sem ekki gera ráð fyrir styrkgreiðslum til framleiðenda sem hafa staðfestu í öðrum EES - ríkjum eða fela í sér aðrar beinar eða óbeinar kröfur um þjóðerni eru ekki í samræmi við leiðbeiningarreglur ESA. Þannig kemur fram í 46. mgr. leiðbeiningarreglnanna að tryggja þurfi m.a. að meginregla 4. gr. EES-samningsins sem bannar mismunun á grundvelli þjóðernis sé virt við framkvæmd ákvæða um aðstoð til kvikmyndagerðar. Þrátt fyrir þetta er ríkjunum þó heimilt, sbr. 24. mgr. leiðbeiningarreglnanna að styðja sérstaklega við tungumál sem talað er á litlu málsvæði eins og íslenskan er.

Endurspeglar þarf með ótvíræðum hætti í lögum rétt einstaklinga og lögaðila á grundvelli EES-samningsins. Af þeim sökum telur ráðuneytið nauðsynlegt að ákvæði um bann við mismunun á grundvelli þjóðernis verði í lögum enda ekki hægt að setja úthlutunarreglur e.þ.h. sem kveða á um jafnt aðgengi án lagagrunns.

Í frumvarpinu er einnig litið til tillagna Kvikmyndaráðs um breytingar á kvikmyndalögum og samkomulags um stefnumörkun fyrir íslenska kvikmyndagerð árin 2016-2019. Jafnframt er lagt til að tekin verði upp í kvikmyndalög ákvæði um sýningarstyrki en þann 31. desember sl. féllu úr gildi lög nr. 14/2016 um styrki vegna sýninga á kvikmyndum á íslensku í kvikmyndahúsum hér á landi. Þá hafa ný lög um ríkisfjármál haft í för með sér breytingar á skilgreiningu á hlutverki forstöðumanna og einnig er tillaga um nýtt ákvæði um hámarksskipunartíma forstöðumanns Kvikmyndamiðstöðvar Íslands til samræmis við skipun Þjóðleikhússtjóra og safnstjóra Listasafns Íslands.

3. Meginefni frumvarpsins

Meginefni þessa frumvarps er að kveða á um með skýrum hætti að umsækjendur frá öðrum ríkjum EES geti sótt um styrk til kvikmyndasjóðs. Jafnframt eru sett ítarlegri skilyrði en nú eru um að styrkur verði einungis veittur vegna íslenskra kvikmynda, kvikmynda sem eru á íslenskri tungu eða hafa íslenska menningarlega eða samfélagslega skírskotun. Litið var m.a. til ákvæða dönsku kvikmyndalaganna við afmörkun á framangreinum skilyrðum úthlutunar. Reglugerð um kvikmyndasjóð sem sett er á grundvelli núgildandi kvikmyndalaga hefur þegar verið breytt til að endurspeglar framangreind skilyrði en talið hefur verið að kvikmyndalög útiloki ekki slíka túlkun þegar litið er til þess að skýra beri lögina í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar. Eftir stendur að endurspeglar þarf með ótvíræðum hætti í lögum rétt einstaklinga og lögaðila á grundvelli EES-samningsins. Rétt þykir einnig að lögfasta heimildarákvæði fyrir ráðherra til að koma til framkvæmda skuldbindingum samkvæmt fríverslunarsamningum, sbr. nánari skýringu í kafla 4.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar

Tilfni þessa frumvarps er m.a. að færa ákvæði kvikmyndalaga til samræmis við alþjóðlegar skuldbindingar sem felast í 4. og 61. gr. EES samningsins um ríkisaðstoð og banni við mismunun á grundvelli þjóðernis. Er þannig eins og áður greinir brugðist við nýjum leiðbeiningarreglum ESA sem tóku gildi í september sl. Gert er ráð fyrir því í frumvarpinu að ráðherra geti fallið frá kröfum um þjóðerni, búsetu eða skráningu hér á landi þegar slíkt er nauðsynlegt til að framfylgja skuldbindingum samkvæmt þjóðréttarsamningum sem Ísland hefur gert við önnur ríki. Þegar eru í gildi tveir fríverslunarsamningar sem kunna að kalla á að sett verði slík reglugerðarákvæði, þ.e. fríverslunarsamningur Íslands og Færeyja, Hoyvíkur-samningurinn, sem tók gildi 1. nóvember 2006 og endurskoðaður stofnsamningur EFTA, Vaduz samningurinn, sem tók gildi 1. júní 2002, en þessir samningar

fela í sér ríkari skuldbindingar en aðrir og hefðbundnari fríverslunarsamningar sem Ísland er aðili að.

5. Samráð

Frumvarpið snertir fyrst og fremst kvikmyndageirann og þá sem starfa við kvikmyndagerð. Samráð hefur verið við fjármálaráðuneytið vegna ákvæða EES-samningsins um ríkisaðstoð og vegna annarra þjóðréttarsamninga. Frumvarpið var kynnt á samráðsvef Stjórnarráðsins 5. febrúar 2018.

6. Mat á áhrifum

Engin fjárhagsleg eða efnahagsleg áhrif eru fyrirséð ef frumvarpið verður að lögum. Hvorki verða fjárhagsleg né efnahagsleg áhrif á málaflokkinn ef frumvarpið verður að lögum. Framlög til Kvikmyndamiðstöðvar og Kvikmyndasjóðs eru ákveðin í fjárlögum og því hafa þær breytingar á stöðu umsækjenda frá öðrum ríkjum innan EES svæðisins, sem frumvarpið felur í sér, engin áhrif á útgjöld ríkisins í málaflokknum. Erlendir ríkisborgarar frá ríkjum EES-svæðisins hafa sótt um styrki úr Kvikmyndasjóði en slík tilvik eru svo fá að þau hafa ekki haft þau áhrif á möguleika íslenskra ríkisborgara til að fá styrki að nokkru nemi auk þess sem réttindi ríkisborgara EES – ríkja eru gagnkvæm. Af þeim sökum er hér talið að ekki verði nein mælanleg áhrif á styrkveitingar úr Kvikmyndasjóði þótt ákvæði þessa frumvarps verði að lögum.

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Þriðja málsgrein er felld niður og sambærileg skilgreining ásamt fleiri skilgreiningum og skilyrðum fyrir því að hljóta styrk úr Kvikmyndasjóði er flutt í 6. gr.

Um 2. gr.

Í minnisblaði Kvikmyndaráðs til mennta- og menningarmálaráðherra vegna endurskoðunar á kvikmyndalögum dags. 5. febrúar 2016, kemur meðal annars fram að ráðið telur að markmið kvikmyndalaga um ráðgefandi hlutverk Kvikmyndaráðs, og þar með aðkomu fagaðila í greininni að starfsemi Kvikmyndamiðstöðvar, hafa ekki náðst að fullu. Kvikmyndaráð telur að skerpa þurfi á hlutverki fagfélaganna með skýrari ákvæði um ráðgefandi hlutverk þeirra gagnvart stjórnvöldum og Kvikmyndamiðstöð Íslands. Breytingunni er ætlað að koma til móts við þessa ábendingu Kvikmyndaráðs.

Um 3. gr.

Í lögnum er ekki greint með nákvæmum hætti milli hlutverka Kvikmyndamiðstöðvar og Kvikmyndasjóðs og er þessari tillögu að breytingu ætlað að bæta úr því. Samkvæmt tillögunni er skýrt kveðið á um að Kvikmyndamiðstöð hafi umsjón með rekstri og starfsemi Kvikmyndasjóðs, sem er efnislega í samræmi við 1. tölul., 1. mgr. 6. gr. laganna, og að það sé hlutverk Kvikmyndasjóðs að styrkja framleiðslu kvikmynda. Í 2. tölul. kemur fram að verkefni Kvikmyndamiðstöðvar sé meðal annars að stuðla að dreifingu íslenskra kvikmynda,

þ.e. „Stuðla að kynningu, útbreiðslu og sölu á íslenskum kvikmyndum hér á landi og erlendis...“.

Um 4. gr.

Með frumvarpi þessu er lagt til að aðeins sé heimilt að endurnýja skipun forstöðumanns Kvikmyndamiðstöðvar einu sinni en það hefur verið ósk kvikmyndaráðs og listageirans að forstöðumenn listastofnunar sitji að öllu jöfnu ekki lengur en tvö skipunartímabil. Skipun forstöðumanns Kvikmyndamiðstöðvar Íslands verði í samræmi við skipun safnstjóra Listasafns Íslands. Í frumvarpi til sviðslistalaga er einnig gert ráð fyrir að einungis verði heimilt að endurráða Þjóðleikhússtjóra og listdansstjóra Íslenska dansflokksins einu sinni þannig að hámarksskipunartími verði 10 ár.

Í lögum um opinber fjármál nr. 123/2015 er meðal annars kveðið á um hlutverk og skyldur forstöðumanna og er efni 2. mgr. 4. gr. byggð á þeim, einkum 27. og 36. gr., og á 38. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996. Hér eru ákvæði um skyldur forstöðumanns færðar til samræmis við þær breytingar sem lög nr. 123/2015 höfðu í för með sér.

Um 5. gr.

Vegna breytinga á lögum um opinber fjármál á 5. gr. ekki lengur við og ekki er hér talin ástæða til að greina sérstaklega frá því með hvaða hætti ríkið fjármagnar starfsemi Kvikmyndamiðstöðvar og Kvikmyndasjóðs.

Um 6. gr.

Í breytingunum felst að sett eru ítarlegri ákvæði um hlutverk Kvikmyndasjóðs og framkvæmd úthlutana úr sjóðnum. Gerð er krafa um að verk hafi íslenska menningarlega eða samfélagslega skírskotun. Slík nálgun er í samræmi við leiðbeiningarreglur ESA (sjá t.d. 24. málsgrein) þar sem m.a. er viðurkennt að bæði framgangur tungumáls og menningarstefna teljist brýnir almannahagsmunir sem réttlætt geti aðstoð til kvikmyndagerðar. Er þannig gert ráð fyrir að ríki setji ákvæði um m.a. menningarlegt innihald kvikmynda er notið geta styrks. Við samningu frumvarpsins hefur einnig verið litið til sambærilegra reglna á Norðurlöndum, m.a. í Danmörku og Noregi.

Í leiðbeinandi reglum ESA um ríkisaðstoð til kvikmynda og annarra hljóð – og myndmiðlunarverka semsamþykktar voru 26. mars 2014 og birtar voru í EES - viðbæti við Stjórnartíðindi ESB nr. 52. þann 18. september 2014 er í 55. mgr. reglnanna lagt til, sem viðeigandi ráðstafanir í skilningi 1. mgr. 62. gr. EES-samningsins, að EES - ríkin samræmi aðstoðarkerfi sín vegna fjármögnunar kvikmynda við reglurnar áður en tvö ár eru liðin frá birtingu þeirra. Hingað til hafa úthlutanir Kvikmyndasjóðs einskorðast við íslenskar kvikmyndir sem skv. kvikmyndalögum eru kvikmyndir sem eru unnar eða kostaðar af íslenskum aðilum eða eru samstarfsverkefni íslenskra og erlendra aðila. Ekkert er mælt fyrir um styrkveitingar til annarra aðila. Það blasir við að slíkar úthlutanir, sem ekki gera ráð fyrir styrkgreiðslum til framleiðenda sem hafa staðfestu í öðrum EES – ríkjum, eru ekki í samræmi við leiðbeinandi reglur ESA. Þannig kemur fram í 46. mgr. reglnanna að tryggja þurfi m.a. að meginregla 4. gr. EES-samningsins sem bannar mismunun á grundvelli þjóðernis sé virt við framkvæmd ákvæða um aðstoð til kvikmyndagerðar. Þrátt fyrir þetta er ríkjunum þó heimilt sbr. 24. mgr. leiðbeiningarreglnanna að styðja sérstaklega við tungumál sem talað er á litlu málsvæði eins og íslenskan er.

Heimild til að veita sýningarstyrki var fyrir hendi í lögum nr. 14/2016 og sem féllu úr gildi í lok þess árs. Markmið sýningarstyrkja er að styðja við gerð kvikmynda á íslensku og þeir skulu greiddir eftir sýningar sem hlutfall af heildarandvirði seldra miða.

Þrátt fyrir að ekki sé heimilt að gera kröfu um að þiggjandi styrks frá öðru ríki EES hafi skráð aðsetur hér á landi er heimilt að kveða á um að hann hafi skráð útibú eða umboðsmann hér á landi þegar styrkurinn er greiddur út. Er þetta gert til að tryggja rekjanleika og heimilt samkvæmt 47. málsgrein leiðbeiningarreglna ESA.

Gert er ráð fyrir því í frumvarpinu að ráðherra geti fallið frá kröfum um þjóðerni, búsetu eða skráningu hér á landi þegar slíkt er nauðsynlegt til að framfylgja skuldbindingum samkvæmt þjóðréttarsamningum sem Ísland hefur gert við önnur ríki. Þegar eru í gildi tveir fríverslunarsamningar sem kunna að kalla á að sett verði slík reglugerðarákvæði, þ.e. fríverslunarsamningur Íslands og Færeyja, Hoyvíkur - samningurinn, sem tók gildi 1. nóvember 2006 og endurskoðaður stofnsamningur EFTA, Vaduz - samningurinn, sem tók gildi 1. júní 2002, en þessir samningar fela í sér ríkari skuldbindingar en aðrir og hefðbundnari fríverslunarsamningar sem Ísland er aðili að.

Um 7. gr.

Gæta þarf að því að úthlutun styrks fari ekki umfram viðmið í lögum og alþjóðlegum skuldbindingum. Er þetta tekið sérstaklega fram í lögnum, m.a. með tilliti til umsækjenda, en auk þess getur það verið nauðsynlegt fyrir sjóðinn að endurkrefja ofgreiddan styrk. Þær alþjóðlegu skuldbindingar sem vísað er til eru aðallega leiðbeiningarreglur ESA um ríkisaðstoð til kvikmynda og annarra hljóð – og myndmiðlunarverka sem vísað er til í skýringum við 6. gr. og reglugerð um minniháttaraðstoð (reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1407/2013 um beitingu 107. og 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins gagnvart minniháttaraðstoð) sem tekin var upp í EES - samninginn og aðlöguð með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 98/2014 frá 16. maí 2014 sem birtist í EES - viðbæti við Stjórnartíðindi ESB nr. 63, 30. október 2014. Almennar styrkveitingar kvikmyndasjóðs hafa byggt á fyrrnefndu reglunum en sérstakir sýningastyrkir (miðastyrkir) sem gert er ráð fyrir að bætist við með breytingu á 6. gr. laganna hafa byggt á síðarnefndu reglunum.

Gert er ráð fyrir að 1. mgr. 7. gr. verði 2. mgr. með þeim breytingum að forstöðumaður Kvikmyndamiðstöðvar ákveði styrkveitingar að fenginni umsögn og/eða tillögu þar til bærra aðila, sem tilgreindir verða í reglugerð og þegar slíkt á við, þ.e. að í reglugerðinni verða tilgreind þau tilvik þegar nauðsynlegt er að forstöðumaður byggi ákvörðun sína á umsögn og /eða tillögu, t.d. við veitingu framleiðslustyrkja.

Lagt er til að 2. mgr. verði 3. mgr. með breytingum. Þær fela í sér að ráðherra þurfi ekki að óska umsagnar kvikmyndaráðs á reglugerðarsetningu enda er það almenn regla að reglugerðir eru sendar til umsagnar hagsmunaaðila auk þess að fara í opið samráð. Að auki er ekki talið þörf á að telja upp mismunandi framlög úr Kvikmyndasjóði. Meginbreytingarnar felast í því að gert er ráð að í reglugerð verði tilgreindar forsendur fyrir mati kvikmyndaráðgjafa á umsóknum, samkvæmt ábendingum umboðsmanns Alþingis og skyldur Kvikmyndamiðstöðvar til að verða við óskum umsækjenda um endurmat á umsóknum. Í því sambandi verði tilgreindur kæruferrill og upplýsingaskylda Kvikmyndamiðstöðvar gagnvart umsækjendum um styrki úr Kvikmyndasjóði.

Þótt kvikmyndaráðgjafar taki ekki endanlega ákvörðun um úthlutun styrks taka þeir þátt í undirbúningi þeirrar stjórnvaldsákvörðunar sem styrkveiting er og því verður í reglugerð

tilgreint að um þá gildi hæfisreglur stjórnýslulaga. Einnig þykir rétt að kveða sérstaklega á um að við mat sé heimilt að líta til jafnrar stöðu karla og kvenna. Er það í samræmi við samkomulag stjórnvalda og kvikmyndageirans um stefnumörkun fyrir íslenska kvikmyndagerð árin 2016-2019.

Í handbók mennta- og menningarmálaráðuneytis um styrki segir meðal annars að stjórnvald skuli starfa þannig að það geti ávallt upplýst aðila máls og eftirlitsaðila, þar á meðal ráðuneyti, um meðferð einstakra mála. Þetta ber að gera þrátt fyrir ákvæði 3. tölulíðar 2. mgr. 21. gr. stjórnýslulaga sem veitir undanþágu frá rökstuðningi ef um er að ræða styrki á sviði lista, menningar eða vísinda. Sé eftir því leitað [...] á hlutaðeigandi[...] að geta gert grein fyrir því hvað hafi einkum ráðið niðurstöðu hennar um hverja umsókn. Því þarf að vera hægt að veita upplýsingar um mat á umsóknum og grundvöll niðurstöðu svo eftirlitsaðila sé fært að meta hvort afgreiðsla umsóknar hafi byggst á málefnalegum sjónarmiðum og gætt hafi verið jafnræðis við mat umsókna og ákvörðun um úthlutun. Af þessu má ráða að nauðsynlegt er að setja nákvæmar reglur um úthlutun úr Kvikmyndasjóði, sem meðal annars tryggja rétta málsmeðferð, vandaða stjórnýslu og rétt umsækjanda til upplýsinga um mál sem hann varðar.

Um 8. gr.

Hér þykir rétt að hámark skipunartíma forstöðumanns Kvikmyndasafns sé í samræmi við skipunartíma forstöðumanns Listasafns Íslands auk þess sem í sviðslistafrumvarpi og í 4. gr. þessa frumvarps er gert ráð fyrir að einungis megi endurskipa forstöðumenn einu sinni, þ.e. að hámarks skipunartími verði 10 ár.

3. mgr. er ný og efnislega sú sama og 4. gr. um starf forstöðumanns Kvikmyndamiðstöðvar, og í skýringum við hana segir: „Í lögum um opinber fjármál nr. 123/2015 er meðal annars kveðið á um hlutverk og skyldur forstöðumanna og er efni 2. mgr. 4. gr. byggð á þeim, einkum 27. og 36. gr., og á 38. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996. Hér eru ákvæði um skyldur forstöðumanns færðar til samræmis við þær breytingar sem lög nr. 123/2015 höfðu í för með sér.“

Um 9. gr.

Ákvæði 1. mgr. og 3. mgr. falla niður í stað þess kemur aðeins ein málsgrein um gjaldtökuheimildir Kvikmyndasafns þar sem fellt er niður ákvæði um að ráðherra þurfi að staðfesta gjaldskrá enda gildir hin almenna lögætisregla um þjónustugjöld af þessu tagi.

Um 10. gr.

Í 12. gr. laganna er veitt heimild til að skipa markaðsnefnd kvikmynda með fulltrúum nokkurra ráðuneyta, Kvikmyndamiðstöðvar Íslands og Íslandsstofu. Hlutverk nefndarinnar á að vera að veita innlendum og erlendum aðilum þjónustu við gerð kvikmynda á Íslandi. Þessi markaðsnefnd hefur aldrei verið skipuð og Íslandsstofa sinnir þessu hlutverki í samstarfi við Kvikmyndamiðstöð og þau ráðuneyti sem eftir atvikum koma á málum. Af þeim sökum er ekki talin ástæða til að hafa sérstaka lagaheimild um þessa nefnd.

Um 11. gr.

Ákvæðið þarfnast ekki skýringa enda er heimild til setningu reglugerðar í 7. gr.

Um 12. gr.

Ákvæðið þarfnast ekki skýringa

Ákvæðið þarfnast ekki skýringa

Um 13. gr.